

Watercircles Forsikring ASA
Strandveien 50
1366 LYSAKER

VÅR REFERANSE
20/12674

DERES REFERANSE

DATO
22.02.2022

Tilsynsrapport

Finanstilsynet gjennomførte tilsyn i Watercircles Forsikring ASA 9. og 10. februar 2021. Tilsynet hadde som formål å gjennomgå foretakets system for styring og kontroll samt risikonivå og kapitalisering. Tilsynet ble av smittevern hensyn gjennomført digitalt via Teams.

Til grunn for tilsynsrapporten ligger Finanstilsynets foreløpige rapport av 20. juli 2021 og styrets tilsvar av 30. august 2021.

Finanstilsynet hadde siden høsten 2020 vært i dialog med Watercircles Forsikring ASA om foretakets solvensberegninger og kapitalisering. Foretaket hadde ikke beregnet solvenskrav for konsentrasjonsrisiko på lån til datterforetak, eller gjort en full "gjennomlysning" av verdiene i datterforetakene gjennom hele foretaksstrukturen. Beregninger viste at foretaket hadde en solvenskapitaldekning på 47 prosent og en minstekapitaldekning på 51 prosent per 31. desember 2020. På denne bakgrunnen ba Finanstilsynet foretaket fremlegge en gjenopprettingsplan. Gjenopprettingsplanen, som etter en samlet vurdering ble godkjent av Finanstilsynet i brev datert 21. april 2021, bestod blant annet i at foretaket solgte sine datterforetak til foretakets største aksjonær. Dette innebar at foretakets juridiske struktur ble forenklet, og solvenskapitaldekningen ble umiddelbart etter transaksjonen styrket til over 200 prosent.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

1. FORHOLD KNYTTET TIL RISIKONIVÅ OG KAPITALISERING

Foretakets finansielle stilling

Foretaket har hatt dårligere lønnsomhet enn forutsatt og høy vekst i 2020 gjennom å knytte til seg nye agentforetak. Foretaket la til grunn fortsatt høy vekst i sine prognoser. Finanstilsynet vurderte at foretakets prognoser for skadeprosenter var lave, særlig tatt i betraktning den planlagte høye veksten i nye kunder i et konkurranseutsatt marked. Finanstilsynet registrerte at foretaket hadde høy kostnadsprosent og at det planla å gjøre IT-investeringer for å automatisere prosesser. Finanstilsynet ba styret redegjøre for sensitiviteten i skade- og kostnadsprosent og om det i prognosene var tatt tilstrekkelig høyde for mulige effekter av økt bruk av agenter.

Det fremgår av styrets svar at det i beslutningen om å øke antall underagenter i 2020 ble gjennomført en grundig risiko- og tiltaksvurdering, og at foretaket har lagt inn sikkerhetsmarginer i prognosene. Det er styrets vurdering at foretaket er i stand til å gjennomføre fortsatt god seleksjon og forsikningstegning på en større portefølje og at det er handlingsrom til å øke priser ved behov. Styret viser til at det i prognosene er lagt til grunn effektivisering og automatisering av tilbuds-, salgs- og tegningsprosessen. Det er i tillegg lagt til grunn at foretaket er tilstrekkelig bemannet i sentrale funksjoner.

Finanstilsynet vil bemerke at foretakets veksttakt, forretningsmodell og størrelse i et konkurranseutsatt marked gjør det sårbart for antiseleksjon og økte kostnader. Finanstilsynet viser til at dette, i kombinasjon med svake resultater og at foretaket i en lengre periode var i en utsatt finansiell posisjon som nødvendiggjorde gjenopprettingsplaner, gjør at foretaket er underlagt ekstra finansiell rapportering til Finanstilsynet.

Finanstilsynet vurderte videre at den operasjonelle risikoen i foretaket var betydelig. Foretaket hadde på tilsynstidspunktet en kompleks juridisk struktur og personer i ledelsen med flere roller. Etter Finanstilsynets vurdering medførte dette nøkkelpersonrisiko og risiko for interessekonflikter. Finanstilsynet registrerte at vekstinitiativet som innebar at det i 2020 ble inngått avtale med flere agentforetak, var vurdert i ORSA 2020, men at foretakets evne til å håndtere veksten ikke var drøftet. Finanstilsynet ba om styrets redegjørelse for om det regulatoriske kapitalkravet for operasjonell risiko var tilstrekkelig sett i forhold til foretakets faktiske risiko.

Styret viser i sitt svar til at det i ORSA ikke er identifisert operasjonelle risikoer som skiller seg ut i forhold til hva man kan forvente tatt i betraktning foretakets driftsomfang, størrelse og historikk. Finanstilsynet registrerer at styret forventer at økt eksternt distribusjon vil medføre økt operasjonell risiko, og at det fortsatt vil prioritere videreutvikling av rutiner og prosesser som skal bidra til redusert operasjonell risiko på dette området. Finanstilsynet merker seg at styret er bevisst nøkkelpersonrisikoen og risikoen for interessekonflikter. Det er gjort tiltak for å redusere risikoen ved å ansette egen leder for IT og forretningsutvikling, egen risikostyringsansvarlig og det er planlagt en prosess knyttet til organiseringen av aktuarfunksjonen. Finanstilsynet tar til etterretning at styret fremover vil ha fokus på nøkkelpersonsrisiko og vil gjennomføre en egen sårbarhetsanalyse i denne sammenheng.

2. FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL

2.1 Overordnet styring og kontroll

2.1.1 Organisering og ansvarsforhold

Styret

Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at bred forsikringskompetanse er nødvendig for å kunne utfordre og overprøve administrasjonens vurderinger og anbefalinger. Det var Finanstilsynets forståelse at kun to av medlemmene i styret hadde forsikringskompetanse. Finanstilsynet viste også til foretakets avhengighet av eksterne konsulenter, herunder innleid aktuar, aktuarfunksjon og internrevisor.

Finanstilsynet fremhevet i foreløpig rapport at foretaket over tid har hatt feil i sine solvenskapitalberegninger. Finanstilsynet kunne ikke se at styret hadde bedt administrasjonen om

innføring i forsikringsrelaterte temaer eller planlagt andre kompetansehevende tiltak, som innføring og oppdatering i de omfattende kravene som følger av Solvens II-regelverket som er gjennomført i finansforetaksloven med forskrifter. Finanstilsynet pekte videre på at foretaket opererer i flere land, som krever kunnskap om lokalt regelverk og bidrar til økt kompleksitet. Finanstilsynet kunne ikke se at styret har vurdert om disse forholdene medførte forhøyet risiko. Finanstilsynet ba om styrets vurdering av egen kompetanse innenfor skadeforsikring, herunder særskilt om styrets kompetanse på Solvens II-regelverket er tilstrekkelig. Finanstilsynet ba videre om styrets vurdering av om tiltak for å oppdatere kompetansen på forsikring har vært tilstrekkelig.

Finanstilsynet registrerer fra styrets svar at styret vurderer at det som kollegium har en aktiv dialog og løpende utfordrer administrasjonen. Styret opplyser at det holder seg jevnlig oppdatert på Solvens II-regelverket gjennom tett dialog og samarbeid med aktuar, intern og ekstern revisor samt compliance- og risikostyringsansvarlig. Videre opplyser styret at det valgte å avvikle virksomheten i Danmark blant annet på grunn av forhøyet operasjonell risiko, og at kontrollfunksjonene har jevnlig oppfølging og kontroll av selskapets svenske virksomhet. Styret vil løpende vurdere i hvilken grad den svenske virksomheten medfører forhøyet risiko og vurdere egnede tiltak for å håndtere denne. Finanstilsynet tar til etterretning at styret vil sette opp utdyping i særskilte forsikringstemaer som en del av styrets årsplan fremover. Finanstilsynet legger til grunn at styret jevnlig kartlegger sin kompetanse og gjennomfører kompetansehevende tiltak.

Kontrollfunksjoner i andrelinjen

Etter Finanstilsynets oppfatning bør kontrollfunksjonene (andrelinjefunksjonene) rendyrkes for å sikre tilstrekkelig uavhengighet fra utøvende funksjoner (førstelinjefunksjoner). Finanstilsynet mener at leder av den enkelte kontrollfunksjon organisatorisk bør være direkte underlagt daglig leder, men har akseptert at aktuarfunksjonen og risikostyringsfunksjonen integreres i samme organisatoriske enhet så lenge dette ikke innebærer interessekonflikter.

Risikostyringsfunksjonen

Foretakets finansdirektør var på tilsynstidspunktet ansvarlig for risikostyringsfunksjonen. Finanstilsynet er av den oppfatning at en slik organisering representerer en iboende interessekonflikt der førstelinjeoppgavene i rollen som finansdirektør, kommer i konflikt med ansvaret for risikostyringsfunksjonen. Finanstilsynet kunne heller ikke se at det var gjort konkrete vurderinger av potensielle interessekonflikter.

Det følger av styrets svar at potensielle interessekonflikter ble drøftet da ovennevnte organisering ble gjennomført. Styret vurderte da at potensielle interessekonflikter mellom de to rollene var håndterbare. Finanstilsynet deler ikke styrets syn om at en slik organisering er forsvarlig. Finanstilsynet tar til etterretning at styret nå har utkontraktert risikostyringsfunksjonen og at foretakets finansdirektør dermed ikke lenger er ansvarlig for risikostyringsfunksjonen.

Compliancefunksjonen

Finanstilsynet registrerte at foretakets juridiske direktør og styresekretær også var ansvarlig for compliancefunksjonen i 50 prosent stilling. Finanstilsynet er av den oppfatning at en slik organisering svekker compliancefunksjonens uavhengighet. Finanstilsynet stilte spørsmål om hvordan foretaket sikret tilstrekkelig uavhengighet mellom andrelinje og førstelinje.

Det ble under tilsynet redegjort for at det var regulert i arbeidsforholdet at juridisk direktør var en 50 prosent stilling og compliancefunksjonen en 50 prosent stilling, men at det i 2020 i praksis var blitt brukt tilnærmet 100 prosent tid på compliancefunksjonen. Videre beskrev foretaket tiltak i instruksene til compliancefunksjonen for å hindre mulige interessekonflikter mellom funksjonene, blant annet at foretakets juridiske direktør ikke skal yte juridisk rådgivning til førstelinje i organisasjonen knyttet til skadeoppgjør eller tegning. Finanstilsynet stilte spørsmål ved om tiltakene sikrer tilstrekkelig uavhengighet mellom rollen som juridisk direktør og compliancefunksjon.

Styret viser i sitt svar til at det i instruksene for complianceansvarlig fremgår at juridisk arbeid skal følge advokatforeningens anbefaling for internadvokater vedtatt av advokatforeningens hovedstyre 5. desember 2014. Styret viser til at det i stillingsinstruksene til complianceansvarlig presiseres at den ansatte i rollen skal ha særlig fokus på eventuelle interessekonflikter ved utøvelse av de to rollene i det daglige arbeidet. En årlig vurdering av potensielle interessekonflikter skal inntas i funksjonens årsrapport. Styret er av den oppfatning at organiseringen av compliancefunksjonen står i rimelig forhold til virksomhetens art, omfang og kompleksitet og at organiseringen av foretakets compliancefunksjon er effektiv. Styret mener at ovennevnte tiltak sikrer at compliancefunksjonen er tilstrekkelig uavhengig i rollen som juridiske rådgiver og de oppgaver funksjonen er satt til å kontrollere.

Finanstilsynet påpeker at dersom én og samme person er tillagt ansvaret for både den utøvende og kontrollerende oppgaven, må dette være etablert som to klart separate prosesser som er godt dokumentert. Imidlertid vil Finanstilsynet uansett foretakenes størrelse og kompleksitet vanskelig kunne se at en slik praksis (at samme person er ansvarlig for den utøvende og kontrollerende oppgaven) vil kunne tilfredsstille kravet til uavhengighet i kontrollfunksjonen. Det er Finanstilsynets syn at foretakets compliancerisiko, ved å tilby forsikring til privatmarkedet og små og mellomstore bedrifter gjennom tredjepartsdistribusjon, ikke nødvendigvis er proporsjonal med foretakets størrelse. Finanstilsynet viser dessuten til at foretakets grensekryssende virksomhet i Sverige øker foretakets compliancerisiko. Det er Finanstilsynets vurdering at foretakets forretningsmodell, herunder den geografiske spredningen, tilsier en kompleksitet som er egnet til å øke foretakets compliancerisiko.

Finanstilsynet stilte i foreløpig rapport spørsmål om compliancefunksjonens ressurser var tilpasset foretakets kompleksitet. Finanstilsynet registrerer fra styrets svar at styret vurderer at compliancefunksjonens ressurser er tilstrekkelige tilpasset foretakets kompleksitet.

Finanstilsynet legger til grunn at styret sørger for at det etableres en uavhengig compliancefunksjon med tilstrekkelige ressurser.

Aktuarfunksjonen

Foretaket utkontrakterer både aktuaroppgavene i førstelinjen og andrelinjen (aktuarfunksjonen). Fordeling av ansvar og oppgaver er regulert i utkontrakteringsavtalen. Finanstilsynet vurderte at avtalen hadde vesentlige mangler. Det var ikke gjort et skille på hva som var aktuaroppgaver i førstelinjen og hva som var oppgavene til aktuarfunksjonen, eller dedikert ressurser til de ulike funksjonene. Oppdraget hadde en fast pris, med en klausul om at avtalen skulle reforhandles ved store endringer i regelverket. Foretaket opplyste at det hadde brukt samme oppdragstaker på andre konsulentoppdrag på prosjektbasis, men at disse oppdragene var regulert i egne kontrakter. Finanstilsynet stilte derfor i foreløpig rapport spørsmål ved om det forelå tilstrekkelig skille mellom

aktuarfunksjonen og funksjonen som aktuar i førstelinje slik at aktuarfunksjonen er sikret tilstrekkelig uavhengighet i utførelsen av kontrolloppgaver.

Det var Finanstilsynets forståelse at uavhengigheten mellom aktuarfunksjonen og aktuar i førstelinjen først og fremst var sikret ved at oppdragstaker brukte to forskjellige personer til oppgavene, som fysisk ikke satt i samme lokaler. Et annet tiltak har vært at foretaket ikke har brukt personen som er aktuarfunksjon for Watercircles, til andre enkeltstående prosjekter for foretaket.

Det fremgår av styrets svar at det i etterkant av det stedlige tilsynet er gjort endringer i avtalen og at den nå er delt i to ulike avtaler for å tydeligere skille mellom funksjonene. Finanstilsynet registrerer at styret opplyser at avtalene inneholder klare beskrivelser av oppgaver og godtgjørelse for de to funksjonene. Styret fremhever at det hele tiden har vært enighet mellom styret og leverandør av aktuar tjenester om at personene som er ansvarlig for aktuarfunksjonen ikke skal ha andre oppdrag for foretaket. Styret ser at dette ikke i tilstrekkelig grad har vært spesifisert i tidligere avtaler, men mener dette skal være godt ivaretatt etter endringen. Finanstilsynet tar til etterretning at styret mener at foretaket nå ikke vil komme i situasjoner der aktuarfunksjonen tar på seg oppgaver eller aktiviteter som ikke følger av regelverket, og som vil medføre behov for egne vurderinger av potensielle interessekonflikter.

2.1.2 Måling av risiko

Beregning av forsikringstekniske avsetninger

Det fremkom under tilsynet at foretaket oppfatter datakvaliteten som god tatt i betraktning foretakets korte historikk og begrensede størrelse. Foretaket har til sammen 10 års datahistorikk for de fleste bransjene foretaket opererer i. For yrkesskadeporteføljen ble det opplyst at det ble brukt offentlige bransjeregnskapsdata som inkluderer data fra 1991 til 2015.

Finanstilsynet stilte spørsmål om hvordan foretaket tar hensyn til utvikling i erstatninger knyttet til yrkesskader etter 2015 ved beregning av tekniske avsetninger. Det følger av styrets svar at foretaket i utgangspunktet bruker bransjetall for å fastsette utviklingsprofiler for bruk til årganger også etter 2015 for beregning av reservene for yrkesskadeportefølje, da foretaket også etter 2015 har få egne skader og liten portefølje. Styret vurderer at foretaket har et nødvendig og tilstrekkelig nivå på skadereserver ved å følge bransjetall.

Finanstilsynet registrerte at foretaket forventer sterk vekst fremover. Med stor tilgang av nye kunder kan dette føre til at foretakets datagrunnlag ikke lenger er representativt, noe som kan øke risikoen for at de tekniske avsetningene ikke er tilstrekkelige. Finanstilsynet ba styret redegjøre for hvordan det sikres at foretakets forsikringstekniske avsetninger er tilstrekkelige.

Det følger av styrets svar at foretaket i reserveanalysene i stor grad benytter metoder som baserer seg på utviklingsprofiler, og der forventet skadeprosent, som anvendes ved estimering av tekniske avsetninger, har begrenset påvirkning. En eventuell forverring i porteføljen vil derfor fort bli reflektert i avsetningene. Styret vurderer det lite sannsynlig basert på foretakets bransjeerfaring og med hovedvekt på privatforsikringer at ny portefølje vil ha lengre avviklingsperiode, men dette vurderes fortløpende. Styret mener at det faktum at foretaket har rapportert avviklingsgevinster i samtlige regnskapsår understøtter at reservene har vært, og er tilstrekkelige.

Finanstilsynet bemerker at foretaket kun har redegjort for kontroll av avsetningene på eksisterende datagrunnlag, og ikke for hvordan risiko for at foretakets datagrunnlag ikke er representativt for ny kundemasse skal håndteres. Finanstilsynet ber foretaket ettersende den etterspurte informasjonen.

Prosess for solvensberegninger

Foretaket har over tid hatt betydelige feil i sine solvensberegninger. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport styret redegjøre for foretakets prosesser for solvensberegning, herunder forbedringer som var gjennomført. Det ble særskilt bedt om at utøvende aktuars (førstelinen) og aktuarfunksjonens rolle ble konkretisert.

Det følger av styrets svar at foretaket fra 4. kvartal 2020 har innført en ny og forbedret prosess for kvartalsvise beregninger. I prosessen fasiliterer foretakets utøvende aktuar den praktiske gjennomføringen av beregningene og kvalitetssikrer input, output og endringer, samt avvik mot langtidsprognosen. Aktuarfunksjonen kvalitetssikrer og rimelighetsvurderer utviklingen i kapitalkravet og solvenskapitalen på et overordnet nivå, og ekstern revisor gjennomgår solvensberegninger som del av årsoppgjøret. Styret opplyser at prosessen er gjennomgått av valgt revisor, og at det ikke ble gjort vesentlige funn som resulterte i behov for endringer. Finanstilsynet registrerer at styret vurderer at forbedringene av prosessen for solvensberegninger som er gjennomført, gir økt nivå og detaljgrad på kvalitetssikringen. Finanstilsynet tar til etterretning at styret vurderer at foretaket har en god og forbedret prosess for gjennomføring og kvalitetssikring av de kvartalsvise beregningene.

Klimarisiko

Finanstilsynet kunne ikke se at foretaket hadde vurdert hvordan klimaendringene påvirker foretaket, og ba om styrets vurdering av foretakets eksponering mot klimarisiko, herunder særlig hvordan klimarisiko vurderes å påvirke forsikringsrisikoen framover.

Styret viser i sitt svar til sin behandling av eksponering mot klimarisiko inntatt i ORSA for 2020 og 2021. Videre vises det til retningslinjene for "produktutvikling", der det fremgår at klimarisiko skal vurderes som del av produktutviklingsprosessen. Det fremkommer at klimarisiko foreløpig ikke formelt er implementert i foretakets risikostyringssystem eller ORSA-prosessen. Foretaket vil imidlertid i tiden fremover arbeide videre med vurdering av konsekvenser av klimarisikoene foretaket står overfor også i et lengre perspektiv, og i dette arbeidet blant annet se hen til veiledningen i EIOPAs "Opinion on the supervision of the use of climate change risk scenarios in ORSA".

Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning og ber om at oppdatert dokumentasjon der klimarisiko er implementert i foretakets risikostyringssystem og ORSA-prosess, oversendes når det er ferdigstilt og senest innen utgangen av august 2022.

Hvitvasking og terrorfinansiering

Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på at foretaket ikke skiller tydelig på risiko for hvitvasking og risiko for terrorfinansiering i risikovurderingen eller i policy med tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering. Finanstilsynet ba om styrets vurdering av foretakets eksponering mot terrorfinansiering.

Det fremgår av styrets svar at styret vurderer at det er større risiko for hvitvasking enn terrorfinansiering. Finanstilsynet tar til etterretning at styret likevel vil innta ytterligere informasjon knyttet til terrorfinansiering i oppdatert policy for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, virksomhetsinnrettet risikovurdering og tilhørende opplæringsmateriale.

2.1.3 Overvåking og rapportering

Overvåking av risiko

Finanstilsynet registrerte at foretaket vurderte beslutningen om å tilknytte seg et stort antall agenter i ORSA 2020. Det ble vurdert at den potensielle økte risikoen i foretaket som følge av dette, ikke krevde kapitaltillegg, men at det ville vurderes på nytt i løpet av tredje kvartal 2020. Det var Finanstilsynets forståelse at det høsten 2020 ble registrert at både veksten og kostnadene var høyere enn forutsatt i revidert budsjett fra mai 2020. Finanstilsynet kunne ikke se at dette ble diskutert opp mot strategisk og forretningsmessig risiko slik det var forutsatt i ORSA 2020. Den høyere vekstens påvirkning på kapitalkravet ble heller ikke diskutert før ved årsavslutning 2020.

Det var uklart for Finanstilsynet hvordan foretaket løpende overvåker vesentlige risikoer og etterlevelse av foretakets vedtatte overordnede risikoappetitt og mål for solvenskapitaldekning, og ba styret redegjøre for foretakets system for overvåking av risiko.

Det går frem av styrets svar at foretaket for sent identifiserte konsekvenser for solvenssituasjonen av økt salg og økte kostnader, primært på grunn av svakheter i den benyttede prognosemodellen. Foretaket har på nytt bearbeidet modellen og kvalitetssikret denne gjennom eksterne vurderinger. Finanstilsynet registrerer at styret ut fra en totalvurdering har sett behov for å styrke kapasitet og kompetanse i foretaket på økonomistyring, og at styret opplyser at det er gjennomført flere tiltak i første halvår 2021.

Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket har iverksatt tiltak for å sikre økt styring og kontroll, herunder etterlevelse av alle plikter og krav foretaket er pålagt. Finanstilsynet legger videre til grunn at styret løpende vurderer om systemet for overvåking av risiko er tilstrekkelig.

Finanstilsynet ber om å motta kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets tilsynsrapport blir behandlet. Kopi av tilsynsrapporten bes sendt til valgt revisor.

For Finanstilsynet

Runa Kristiane Sæther
fung. seksjonssjef

Linn T. Jørgensen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.